

ስለ ኢትዮጵያ ሰላም በፓሪስ የተደረገው ኮንፈራንስ መግለጫ

ከመጋቢት ፩ እስከ መጋቢት ፫ ቀን ፲፱፻፹፭ ዓ.ም. ስለኢትዮጵያ ሰላም ለመነጋገር በፓሪስ የተደረገው ኮንፈራንስ የተዘጋጀው በፈረንሳይ ካቶሊኮች ፀረ - ረሀብና የልማት ኮሚቴ (CCFD) እና የሰው ልጅ እድገት ተራድኦ (FPH) ሲሆን በሥልጣን ላይ ያለው ኢህአዴግና ስምንት ዋና ዋና ተቃዋሚ የፖለቲካ ድርጅቶች ተጋብዘው ነበር። የኢህአዴግ አልሳተፍም ብሎ መቀረት ሁሉንም ቀር አስኝቷል። የመላው አማራ ሕዝብ ድርጅት (መአህድ) ከተጋበዙት ተቃዋሚ ኃይሎች አንዱ ሲሆን የኢህአዴግ ባለሥልጣኖች ለልዩነት ካገር የመውጫ ይለፍ በመከልከላቸው ድርጅቱ በጉቤዔው ሊሳተፍ አልቻለም።

የተቀሩት በጉቤዔው የተሳተፉት ሰባት ድርጅቶች፡- የአፋር አብዮታዊ ዴሞክራቲክ ህብረት (አአዴህ) የኢትዮጵያ ዴሞክራሲያዊ ኃይሎች ቅንጅት (አዴቃቅ) የኢትዮጵያ መድሀን ዴሞክራሲያዊ ፓርቲ (መድሀን) የኢትዮጵያ ሕብረ - ብሔር ኮንገራስ ፓርቲ (ኢህ-ብኮፓ) የደቡብ ኢትዮጵያ ሕዝቦች ዴሞክራሲያዊ ህብረት (ደኢህዴህ) የኦሮሞ ነፃነት ግንባር (ኦነግ) እና ትግራይ -ትግርኝ ኢትዮጵያ ናቸው።

እነዚህ ሰባት ድርጅቶች አገሪቱ የገጠማትን አሳሳቢ ሁኔታ በጥልቀትና በስፋት ከተወያዩ በኋላ በሙሉ ስምምነት የሚከተሉትን ግንዛቤዎች አድርገዋል። እንዲሁም በመቀጠል ላይ ያለውን ግጭት ለማስቆምና በኢትዮጵያ ሕዝቦች ዘንድ ተቀባይነት ወዳለው የሽግግር ሥርዓት ለመድረስ የሚያስችል ሂደት (mechanism) ለመፍጠር ወስነዋል።

ኮንፈራንሱ በሙሉ ስምምነት የሚከተሉትን ግንዛቤዎች አድርጓል።

፩ ሰብአዊ መብቶችን በተመለከተ

በሽግግሩ ሂደት ውስጥ በሁሉም የሕብረተሰብ ክፍሎች በርካታ የሰብአዊ መብት መጣስ ተከስቷል። ግለሰቦች፣ ማህበራዊ ቡድኖችና ውሁዳን የህብረተሰብ ክፍሎች (minority communities) መብታቸው ተረግጧል። በሌሎች የፖለቲካ ቡድኖች አባሎችና ደጋፊዎች ሌይ፣ በሽግግሩ ሥርዓት በተሳተፉትና በመሳተፍ ላይ ባሉት ጭምር፣ ህገወጥ የሆነ ክትትልና ማስጨነቅ ማስፈራራትና እሥራት ተፈጽሞባቸዋል። አዲስ አበባን በመጎብኘት ላይ ለነበሩት የተባበሩት መንግሥታት ዋና ጸሐፊ አቤቱታ ለማቅረብ በሰላም መሰለፋቸው እንደወንጀል ተቆጥሮ፣ በቅርቡ በአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ተማሪዎች ላይ የተፈጸመው ግድያ ከተካሄዱት በርካታ ጭፍጨፋዎች አንዱ ነው።

ኢህአዴግ የቀድሞውን አገዛዝ መከላከያ ኃይል በማንከለብኝነት ለመበተን ባደረገው ውሳኔ ምክንያት በሺ የሚቆጠሩ ቤተሰቦቻቸው ለመኖሪያ-አልባነትና ለለማኝነት መዳረጋቸው ኮንፈራንሱን ከፋኛ አሳዝናታል።

፪ ዴሞክራሲያዊ ሂደትን በተመለከተ

በኢህአዴግ በተወሰዱ በርካታ የፖለቲካ ውሳኔዎች፣ አቢይ የፖለቲካ ቡድኖች ከፖለቲካው ሂደት እንዲገለሉ መደረጋቸውን ጨመረ፣ በመደራጀት ነፃነት ላይ የተጣለው ማእቀብና የተቃዋሚ ኃይሎች ህጋዊነት አግኝተው የመደራጀት፣ የመቀስቀስና የመሳተፍ መብት መነፈጋቸው ሂደቱን አጨናግፎታል።

፫ የሰኔ ወር ፲፱፻፹፬ ዓመተ ምህረትን የክልል ምርጫ በተመለከተ

መራጮችን አለአግባብ ማስጨነቅ፣ ማስፈራራት እንዲሁም አንዳንድ የሽግግሩ መንግሥት አባል ዳርጅቶችን ጨምሮ፣ ከፍተኛ ተቃዋሚ ኃይሎች ከምርጫው መገለላቸው፣ ወይንም መውጣታቸው የሰኔ ፲፱፻፹፬ የክልል ምርጫ አቢይ ጉድለቶች ናቸው። ስለሆነም ኮንፈረንሱ የሰኔውን የክልል ምርጫ ውጤት አይቀበለውም።

፬ ህግና ሥርዓትንና ብሄራዊ መከላከያን በተመለከተ

ወገናዊ የሆነው የአንድ ቡድን ወታደራዊ ክንፍ፣ እንዳለ ወደሀገራዊ የፖሊስና የመከላከያ ኃይል መለወጡ፣ ኢህአዴግ በመንግሥታዊ ኃይል በመጠቀም የራሱን የፖለቲካ ዓላማ ለማራመድ አስችሎታል።

፭ የትጥቅ ግጭቶችን መስፋፋት በተመለከተ

ኢህአዴግ ተቃውሞን ለማፈንና ድርጅታዊ ፍላጎቱን ለመጫን ከዕለት ወደዕለት ወታደራዊ መፍትሄዎች መጠቀምን እያዘወተረ መጥቷል። በዚህ ሁኔታ የተነሳ በብዙ የሀገሪቱ ክፍሎች ውስጥ ኢህአዴግ ከፍተኛ ወታደራዊ ዘመቻዎች በማካሄድ ነጹህን የሀገሪቱ ሰላማዊ ዜጎች ተጨፍጭፈዋል። መንደሮችም ተቃጥለዋል።

፮ የሕዝቦችን የራስን ዕድል በራስ የመወሰን መብትና ወደፊት የሚደረገው የኤርትራ ራዕረንደምን በተመለከተ

ኮንፈረንሱ በ1948 እንደአውሮፓውያን አቆጣጠር የተባበሩት መንግሥታት ድርጅት ዓለም አቀፍ የሰብአዊ መብቶች ውሳኔ መሠረት የሕዝቦችን የራስን ዕድል በራስ የመወሰን መብት ተፈጻሚነት አበክሮ ያረጋግጣል። በኢትዮጵያ በየጊዜው ሕዝባዊ መሠረት የሌላቸው መንግሥታት ተነስተው ከራሳቸው አልፎ ተከታዩን ትውልድ በልዩ ልዩ ግዴታዎች ውስጥ ሲያስገቡ ኖረዋል። አሁንም አገሪቱ ለህግ የማይገዛ፣ በጠመንጃ ኃይል የሚያምን፣ ጠባብ ቡድን ሥር በመውደቅ፣ የሚያስተላልፋቸው ውሳኔዎች ሕጋዊ ተፈጻሚነት እንደሌላቸው ከብዙ አቅጣጫ መግለጫ ተሰጥቶ አቋም ተወስዶበታል።

ይህ ሁኔታ እያለ የኤርትራ ሕዝቦች የራሳቸውን ዕድል በራሳቸው ለመወሰን ራዕረንደም የማካሄድ ሁኔታ በመከሰቱና ይህንንም ህጋዊ ለማድረግ የኢትዮጵያ መንግሥት ድጋፍ ማስፈለጉ ሁኔታውን አወዛጋቢ አድርጎታል። በኢትዮጵያ የኢትዮጵያን ህዝቦች ግዴታ ውስጥ ማስገባት የሚችል ህጋዊ ውክልና ያለው መንግሥት ስለሌለ፣ ሁኔታዎች ተለውጠው፣ ሕዝባዊ መሠረት ያለው መንግሥት ሲቋቋም፣ የተለየ አቋም የመውሰድ መብቱ የተጠበቀ ነው። በኢትዮጵያ ባለው ባልተረጋጋ ሁኔታ ራዕረንደሙ ፣ ሁሉንም ወገን ነፃና ዴሞክራሲያዊ በሆነ መንገድ ያሳተፈ ሊሆን መቻሉ አጠያያቂ ነው።

ስለዚህ የሚመለከታቸው ክፍሎች፣ የተባበሩት መንግሥታት ጭምር፣ በዚህ ጉዳይ ላይ "በሚወስዱት እርምጃ ይህ ህጋዊ ውዝግብ እንዳለ እንዲገነዘቡ እንጠይቃለን።

በሃምሌ ወር ፲፱፻፹፫ የተጀመረው የሽግግር ሂደት፣ በአመዛኙ ለዘላቂ ሰላም ሁኔታዎችን ለማመቻቸትና ሀቀኛ ዴሞክራሲያዊ ሂደትን ለማስጀመር ያለስቻለ መሆኑን ግንዛቤ በማድረግ፣ በፓሪስ የተደረገው የኢትዮጵያ ሰላም ኮንፈረንስ የሚከተሉትን ውሳኔዎች አስተላልፏል።

- ፩ በተቻለ አጭር ጊዜ ውስጥ ሁሉን-አቀፍ የሆነ፣ በኢትዮጵያ የሰላም እርቅ አገራዊ ኮንፈረንስ እንዲጠራ።
- ፪ የታቀደው የሰላም ዕርቅ ኮንፈረንስ ፍሬያማ እንዲሆን የኢህአዴግ ተሳትፎ አስፈላጊ በመሆኑ፣ የፓሪስ ኮንፈረንስ ተሳታፊዎች ኢህአዴግ በመጪው ኮንፈረንስ ላይ እንዲሳተፍ አበክረው ይጠይቃሉ።
- ፫ የመጭውን ኮንፈረንስ ዝግጅት ተከታትሎ ለማስፈጸም ብሎም የኢትዮጵያ ህዝቦችና የአለም ሕብረተሰብን ድጋፍ ለማስገኘት የሰላምና የእርቅ ኮንፈረንስ አስተባባሪ ኮሚቴ እንዲቋቋም፤

እንዲሁም ኮንፈረንሱ በአንድ ቃል የሚከተሉትን ጥሪዎች አስተላልፏል።

የኢትዮጵያ ሕዝቦችና ባገር ውስጥ የሚገኙ የፖለቲካ ኃይሎች የኮንፈረንሱን ጥሪዎች እንዲደግፉ፤ ዘላቂ ሰላም ለማምጣትና እርቅን ለማውረድ ግንባር ቀደም ሚና እንዲጫወቱ፤ የኢትዮጵያ ሕዝብ ወዳጆችና የዓለም ሕብረተሰብ በሞላ በሔራዊ እርቅ ለማውረድ፤ ዘላቂ ሰላም ለማምጣትና ሃቀኛ ዴሞክራሲያዊነት ለማስፈን የምናደርገውን እርብርብ እንዲደግፉ።

በመጨረሻው ፀረ-ረሀብና የልማት ኮሚቴ (CCFD) እና የሰው ልጅ እድገት ተራድኦ (FPH)፣ እንዲሁም የኢትዮጵያና የአፍሪካ ቀንድ የምርምር ማእከል (GRAPECA) አባሎችና አመራር ለኢትዮጵያ ሕዝብ ላሳዩት ተቆርቋሪነትና ኮንፈረንሱ እውን እንዲሆን ላበረከቱት አስተዋጽኦ የኮንፈረንሱ ተሳታፊዎች በአንድ ድምጽ ከፍተኛ አድናቆታቸውንና ምሥጋናቸውን ይገልጣሉ።

በተጨማሪም፣ የፓሪስን የኢትዮጵያ ሰላም ኮንፈረንስ በመደገፍ መልእክት ላስተላልፉት፤

- ፩ ለአውሮፓ ምክር ቤት ፕሬዚዳንታ
- ፪ ለአውሮፓ ምክር ቤት ምክትል ፕሬዚዳንት
- ፫ ለአውሮፓ ምክር ቤት ለሰው ልጅ መብት ኮሚሽን ፕሬዚዳንት
- ፬ ለአውሮፓ ምክር ቤት ለልማትና ተራድኦ ኮሚሽን ፕሬዚዳንት
- ፭ ለአውሮፓ ምክር ቤት ለአረንጓዴው ቡድን ጥምር ፕሬዚዳንቶች ኮንፈረንሱ ያለውን አድናቆት ይገልጻል።

መጋቢት ፫ ቀን ፲፱፻፹፭ ዓ/ም

ፓሪስ